

(ON)SCHULDIG

Eenakter

door

MEL ROUMEN

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.

Tel: 072 - 5 11 24 07

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **(ON)SCHULDIG** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **MEL ROUMEN** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

© **2026 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv**

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (YouTube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, generale repetities met publiek, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **8** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten.

E-mail: rechten@toneelfonds.be. **Telefoon:** (03)3.66.44.00.

Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

PERSONEN:

Chris - Chauffeur van het ongeluk, wordt gek van zijn eigen gedachten. Hij heeft al het een en ander meegemaakt in zijn leven (mentaal) en moet nu om weten te gaan met een auto-ongeluk met dodelijke afloop.

Harley - Stemmetje in het hoofd van Chris. Vervelend, doordrammer.

Jan - Vader van Chris. Autoritair en zakelijk.

Johan - Slachtoffer van het ongeluk.

Linda - Zus van Chris. Vier handen op één buik met Chris.

Nicole - Therapeut van Chris. Heeft hem al enige tijd in behandeling.

Rosanne - Moeder van Chris. Zorgzaam, lief en steunend.

Ryan - Beste vriend van Chris. Behulpzaam, droog.

Wim - Broer van Johan (alleen hoorbaar op audiofragmenten).

DECOR:

Decor is de studio van Chris. Aan de linkerzijde staat een bed/slaapbank. Aan de rechterzijde bevindt zich de eettafel met stoelen, daarachter een klein keukenblok. In het midden van de achterwand zit een deur (voordeur). Verdere inrichting is naar eigen invulling.

EXTRA INFORMATIE:

Tijdsduur verhaal: 6 tot 8 weken.

Speelduur stuk: +/- 50 minuten.

Genre: Tragikomedie / Drama

Aantal spelers: 9 personen.

Alle personages zijn te spelen door iemand van een ander geslacht.
Dubbelrollen zijn mogelijk.

Aanrader voor educatief theater, psychologisch theater, sociaal-
maatschappelijke thema's.

(De gordijnen zijn nog gesloten. Er komt een spotlight op het midden van het doek te staan en Chris komt op.)

Scène 1

CHRIS: Ik heb iets verschrikkelijks gedaan. Ik voel me vreselijk. Mensen noemen me een monster, een psychopaat en een gevaar voor de samenleving. Het was niet mijn schuld! Echt niet! Het was een ongeluk! Elke seconde van de dag herhaalt dat incident zich weer in mijn hoofd. Het bloed, de politie, de geschokte omstanders en natuurlijk die man. Ik krijg het beeld maar niet uit mijn hoofd! Het is afschuwelijk! En het komt allemaal door mij! Als ik die ochtend iets eerder vertrokken was of als ik me ziek had gemeld, zoals ik al van plan was geweest, dan was ik daar nooit geweest op dat moment en dan was dit allemaal nooit gebeurd. Met mij is er lichamelijk niets aan de hand en ik kan het navertellen. Ik wel...

(Chris verdwijnt achter het gordijn. Het spotlicht gaat uit. Er wordt een audiofragment afgespeeld van een nieuwsbericht.)

Dinsdagochtend omstreeks half tien zijn de hulpdiensten gealarmeerd vanwege een ongeval op de Julianastraat. Een automobilist en een fietser zijn hier met elkaar in botsing gekomen. De fietser kwam vanuit een zijstraat en wilde de weg oversteken. De automobilist heeft de fietser toen geschept. De fietser raakte gewond en werd per ambulance naar het ziekenhuis vervoerd. De automobilist kwam met de schrik vrij. Zijn auto raakte beschadigd en is afgesleept.

(einde fragment 1)

(De gordijnen gaan open en de lichten gaan aan. We zien de studio van Chris. Chris zit aan tafel. Zijn therapeut Nicole zit op een stoel tegenover hem en schrijft regelmatig mee. Harley staat ergens in een hoekje. Hij reageert op de scène, maar de spelers niet op hem.)

NICOLE: En wat gebeurde er toen?

CHRIS: Het ging allemaal heel snel. Mijn auto kwam tot stilstand, maar ik had die man al geraakt. Ik klikte mijn riem los en wilde uitstappen. De deur aan de bestuurderskant ging niet meer open, dus ik ben via de passagierskant naar buiten geklommen en naar die man toegerend. Ik tikte hem aan en hij kreunde van de pijn.

NICOLE: Wat heb je toen gedaan?

CHRIS: Het is wazig. Ik herinner me dat er een paar omstanders aanwezig waren, die te hulp schoten. Er was een boer aan het werk op het veld. Hij had 112 al gebeld. Er was een mevrouw aan het wandelen met haar hond. Ze zei dat we de man moesten omdraaien, zodat zijn gezicht niet langer in het gras lag. Vervolgens stopte er een andere auto. Daar stapte een vrouw uit, die zei dat ze verpleegkundige was en kon helpen. Vervolgens arriveerden de politie en de ambulance vrij snel.

NICOLE: Kun jij je verder nog iets anders herinneren, Chris?

CHRIS: Het ambulancepersoneel ging de man verzorgen. Ze legden hem op een brancard en schoven hem in de ziekenwagen. Ondertussen waren de politieagenten bezig met de omstanders, om de situatie duidelijk te kunnen schetsen.

NICOLE: En jij zelf? Wat deed jij?

CHRIS: Ik stond daar maar. Ik kon niet nadenken. Ik kon alleen maar kijken naar die man. Hoe hij daar lag in het gras. Hoe zijn gezicht bedekt was met bloed. Hoe het ambulancepersoneel de man in de ambulance legde en daar aan de slag ging met verschillende monitoren, infusen en weet ik veel wat nog meer.

NICOLE: Wat deed dat met je?

CHRIS: Ik stond in stilte te kijken, zoals ik zei: "Ik kon niet nadenken, alleen maar staren." Die man is nog even bij gekomen, maar hij was heel verward. De politie begon hem allemaal vragen te stellen, maar hij wist zijn eigen naam niet eens meer.

NICOLE: Dat is een logische reactie. Na zo'n klap was zijn lichaam in shock. Heb jij er zelf nog iets aan overgehouden?

CHRIS: Ik heb lichamelijk nergens last van.

NICOLE: Gelukkig maar. Heb je ook geen angst om te rijden?

CHRIS: Nee, gelukkig niet. Pap heeft me zowat gedwongen om meteen weer verder te rijden, nadat alles geregeld was.

NICOLE: Dat heeft je vader goed gedaan. Anders durf je misschien nooit meer in een auto te stappen.

CHRIS: Ja, precies. Ik heb eigenlijk alleen een mentale klap gehad. Daarom ben jij hier.

NICOLE: Dat mentale gedeelte komt vanzelf. Dat heeft tijd nodig.

CHRIS: Ik ben er vanaf gekomen met alleen de schrik. Dat kan ik van

die arme man helaas niet zeggen. Ik ben gisteren gebeld door de politie. Hij is overleden aan zijn verwondingen.

NICOLE: Dat is niet jouw schuld. Ga jezelf niets aanpraten, Chris.

CHRIS: Daarom heb ik jou gebeld, Nicole. Mijn eigen gedachten maken me gek. Ik weet dat het niet mijn schuld is, maar alles in mij schreeuwt: "JE HEBT HEM VERMOORD! JIJ ZAT ACHTER DAT STUUR EN JIJ HEBT HEM DOODGEREDEN! HET IS ALLEMAAL JOUW SCHULD!"

NICOLE: Dat is Harley maar. Daar moet je niet naar luisteren. Zeg maar gewoon tegen Harley dat hij moet zwijgen. Dat kan jij, dat heb je namelijk in onze eerdere sessies ook al laten zien!

CHRIS: Ja, Harley is behoorlijk irritant.

HARLEY: Pardon?

NICOLE: Weet je nog wat we hebben besproken?

CHRIS: Ja, dat weet ik nog. Harley hoort erbij en ik moet hem negeren.

NICOLE: Precies ja. Heel veel mensen hebben dat stemmetje in hun hoofd, dat hen vertelt dat ze niet goed genoeg zijn. Of in jouw geval een moordenaar...

CHRIS: Ik weet het. Dat heb je mij geleerd.

NICOLE: Dus wat gaan we doen?

CHRIS: Niet naar hem luisteren?

HARLEY: Slecht idee...

NICOLE: Juist, niets van aantrekken! Laat Harley maar lekker kletsen.

CHRIS: Maar dat is zo moeilijk.

NICOLE: Ik weet het, Chris, maar ik weet dat je het kan. Wat wil hij je nog meer laten geloven?

CHRIS: Dat ik een moordenaar ben. Ik heb hem doodgereden. Ik weet dondersgoed dat het niet mijn schuld is. Dat hij haaiantanden had en gewoon had moeten stoppen. Ik weet dat ik op een voorrangsweg reed en dat hij niet naar links of rechts keek. Ik weet dat ik niet te hard heb gereden en dat ik 2 handen aan het stuur had. Ik weet ook dat in het politierapport staat dat meerdere getuigen mijn verhaal hebben bevestigd en dat ik onschuldig ben in deze situatie, maar toch voelt het niet zo! Ik

heb hem toch gezien? Waarom remde ik dan niet eerder? Waarom ben ik niet uitgeweken naar links of rechts? Waarom ben ik niet gewoon gestopt?

NICOLE: Zoals jij de situatie nu net geschetst hebt, lijkt dat me wel duidelijk. Jij zei dat het leek alsof hij ging stoppen, omdat hij stopte met trappen. Het leek alsof hij je had gezien, dus je dacht dat hij ging stoppen.

CHRIS: Ja, maar dat deed hij dus niet. Hij keek niet opzij en voor ik er erg in had was hij al midden op de weg. Ik zag het te laat, knalde tegen hem aan en nu is die man dood. Door mij!

NICOLE: Chris... ik hoor je wanhoop, je schuldgevoel, de woede naar jezelf. Maar ik hoor óók dat je begrijpt wat er echt is gebeurd. Je hebt alles gedaan wat je kon op dat moment. Je reed op een voorrangsweg, je hield je aan de regels, je was alert. En toch gebeurde het. Een ongeluk is zo gebeurd. Dat zit in een klein hoekje. Natuurlijk doet dat iets met je. Dat je je zo voelt, dat is helemaal niet raar. Je hebt iets traumatisch meegemaakt. Je hersenen zoeken nu naar een manier om het te begrijpen, om controle te krijgen over iets wat nooit meer teruggedraaid kan worden. Je kunt jezelf nu wel blijven afvragen waarom je niet eerder hebt geremd of uitweek, maar dat zijn vragen van iemand die achteraf zou willen dat hij alles kon veranderen. Op dat moment maakte je de beste inschatting met de informatie die je had. Je dacht dat hij ging stoppen. Dat deed hij niet. En jij had geen kans meer. Natuurlijk is het vreselijk dat deze man is overleden. Maar dat maakt jou nog geen moordenaar. Dat maakt jou iemand die iets afschuwelijks heeft meegemaakt — en nu probeert om daarmee te leven.

CHRIS: Dankjewel, Nicole. Fijn om te horen, dat waardeer ik, oprecht.

NICOLE: Het is mijn taak om jou te laten inzien, wat je eigenlijk al lang weet, daarom ben ik hier.

CHRIS: Ja, dat weet ik.

NICOLE: Goed zo. Wil je verder nog iets bespreken?

CHRIS: Voor nu even niet. Ik denk dat het voornamelijk even tijd nodig heeft.

NICOLE: Dan laten we het hierbij voor nu. Je hebt vandaag veel gedeeld en je hebt al veel gevochten. Dat vraagt moed. Moed put je uit, dus beloof me dat je vanavond op tijd naar bed gaat en

goed rust neemt, oké? *(staat op)*

CHRIS: Doe ik, Nicole, beloofd. *(staat op)*

NICOLE: Je hoeft dit niet in één keer op te lossen, het heeft tijd nodig. Je hebt veel mensen om je heen, die van je houden en je kunnen steunen. Je ouders, je zus, je beste vriend Ryan, iedereen. Je staat er niet alleen voor.

CHRIS: Weet ik, Nicole. Dankjewel!

NICOLE: We pakken het de volgende keer weer op. Hou je sterk, want dat ben je. Je bent op de goede weg. *(trekt haar jas aan)*

CHRIS: Dat is goed, gaan we doen! Dankjewel voor vandaag en nogmaals bedankt dat je zo snel kon komen.

NICOLE: Geen probleem, Chris. Tot onze volgende sessie.

CHRIS: Tot de volgende keer.

(Nicole gaat af via de voordeur. Chris zwaait haar uit, loopt naar bed en valt in slaap. De lichten gaan uit.)

Scène 2

(Er wordt een audiofragment afgespeeld van een nachtmerrie:

Chris wordt uitgescholden door verschillende stemmen. Ze noemen hem moordenaar en beweren dat hij het expres heeft gedaan. Chris verzet zich en probeert uit te leggen dat het een ongeluk was, niemand luistert. In de achtergrond klinken sirenes. Uiteindelijk wordt Chris weggevoerd door de politie. Ook daartegen verzet Chris zich met zijn woorden. Einde fragment 2.

Terwijl het geluidsfragment speelt, loopt Harley rustig naar Chris toe. Harley is hetzelfde gekleed als Chris, met dezelfde haarstijl/kleur, maar dan "gemener". Hij praat rustig en beschuldigend. Harley gaat bij Chris op het bed zitten. Chris is "wakker". De lichten geven dan weer dat de volgende scène ook niet echt is.)

HARLEY: En terecht.

CHRIS: Ga weg, Harley, niet nu.

HARLEY: Hoezo? Lijkt mij het juiste moment om je zoiets te zeggen.

CHRIS: Hou je bek, Harley! Ik zei niet nu!

HARLEY: Neh, wel nu. Je bent een moordenaar, Chris.

CHRIS: Hou op!

HARLEY: Je zag hem toch aankomen. Je had eerder kunnen remmen!

CHRIS: Nee, ik zag het te laat! Ik heb alles gedaan wat ik kon op dat moment!

HARLEY: Tuurlijk! En ik ben de paus.

CHRIS: Hou op, Harley!

HARLEY: Er was geen ander verkeer op die weg. Je had genoeg tijd om te remmen.

CHRIS: Het was een ongeluk!

HARLEY: Geef gewoon toe dat je het opzettelijk hebt gedaan.

CHRIS: Dat heb ik niet!

HARLEY: Dat zeggen alle moordenaars. Maar hey, kop op. De eerste moord is altijd het moeilijkst!

CHRIS: Ik ben geen moordenaar!

HARLEY: Je deed het expres. Dan ben je een moordenaar.

CHRIS: Ik deed het niet expres!

HARLEY: Waarom voel je je anders zo schuldig?

CHRIS: Het was een ongeluk, Harley! Ik heb die man niet vermoord!
Echt niet!

HARLEY: Moordenaars horen in de gevangenis. Je moet jezelf aangeven. Voor de nabestaanden natuurlijk. Je bent het toch met me eens, dat die graag de moordenaar van hun geliefde oude Johannes Theodoor achter tralies zien?

CHRIS: Ik ben geen moordenaar, Harley, het ging per ongeluk!

HARLEY: Waarom week je dan niet uit naar links?

CHRIS: Die man reed al midden op de weg! Als ik naar links was uitgeweken, had hij midden op mijn auto gelegen!

HARLEY: Je had ook naar rechts kunnen uitwijken...

CHRIS: Daar stond een boom!

HARLEY: Je punt?

CHRIS: Dan was ik nu zelf dood geweest!

HARLEY: Hoezo? Je overleeft een kleine botsing met een boompje toch wel?

CHRIS: Niet met 80 kilometer per uur.

HARLEY: Ik zie het probleem niet... De wereld is beter af zonder jou.

CHRIS: Harley, stop!

HARLEY: Geef het maar toe. Je bent een nietsnut en een moordenaar.

CHRIS: Stop, Harley!

HARLEY: Je geeft het toch toe! Je zegt net dat je 80 kilometer per uur reed.

CHRIS: Nee, ik heb geremd!

HARLEY: Maar niet hard genoeg. Je kunt niet eens fatsoenlijk remmen. Wat kun je eigenlijk wel?

CHRIS: Harley, hou op! Alsjeblieft!

HARLEY: Je kunt niet remmen, je kunt niet sturen. Je kunt geen autorijden...

CHRIS: Dat kan ik wel!

HARLEY: Kennelijk niet. Anders had je die vent niet aangereden.

CHRIS: Harley, hou op! Ik smeeek het je!

HARLEY: Zeg het maar hardop: "Ik ben een nietsnut en een moordenaar." Het is makkelijk!

CHRIS: Nee!

HARLEY: Als jij er niet was geweest, had die oude vent nog geleefd.

CHRIS: Harley, alsjeblieft! Hou op!

HARLEY: Je bent niets, Chris. Je bent leeg, je bent dom en je kunt niks.

CHRIS: Stop!

HARLEY: Zeg het! Dan hou ik op!

CHRIS: *(schreeuwend)* Harley!

(Voor een kort moment gaat het licht uit en is het volledig donker. In deze tijd gaat Chris weer terug in bed liggen en ruilt Harley van plaats met Ryan. Vervolgens gaat het licht weer aan. (daglicht) Ryan maakt Chris wakker. Chris schrikt hiervan.)

RYAN: Harley?

CHRIS: *(schreeuwend, nog half in slaap)* Ga weg!

RYAN: *(geruststellend)* Wow, Chris, relax! Ik ben het maar.

CHRIS: *(realisatie)* Ryan?

RYAN: Dat ben ik.

CHRIS: Wat doe je hier?

RYAN: Je hebt me een sleutel gegeven? Weet je nog?

CHRIS: Oh ja, natuurlijk. Sorry!

RYAN: Geef niet. Hoe gaat het met je?

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

TONEEL
UITGEVERIJ **INK**

“Samenspelen” is ons motto